

Πειραιώς Σεραφεΐμ: «Είναι αντικανονικοί οι Βοηθοί Επίσκοποι;»

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς](#)

Θέση για το ζήτημα της εκλογής Βοηθών Επισκόπων λαμβάνει δημόσια ακόμη ένας Ιεράρχης της Εκκλησίας της Ελλάδος, λίγες ημέρες πριν τη σύγκληση της τακτικής Ιεραρχίας της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Συγκεκριμένα, σε επίσημο ανακοινωθέν της Ιεράς Μητροπόλεως Πειραιώς υπό τον τίτλο: «Είναι αντικανονικοί οι Βοηθοί Επίσκοποι;», ο Σεβασμιώτατος κ. Σεραφεΐμ καταθέτει τις απόψεις του για το ζήτημα.

Αναλυτικά αναφέρει:

Ἡ βασιλὶς τῶν ἀρετῶν κατὰ τοὺς Θεοφόρους Πατέρας καὶ κατὰ τὸν οὐρανοβάμονα Ἀπόστολον Παῦλον εἶναι ἡ «διάκρισις τῶν πνευμάτων», (Κορ. Α΄ 12, 10) χάρισμα καὶ δωρεά τοῦ Παναγίου Πνεύματος εἰς τοὺς ἀνυποκρίτως καὶ ἀληθῶς «ἐν πνεύματι Ἀγίῳ καὶ Ἀληθείᾳ-Χριστῷ» (Ἰω. 4, 24) ἀγωνιζομένους τὸν καλὸν ἀγῶνα καὶ ἐν ταπεινώσει ἐκζητοῦντας τὴν χάριν καὶ τὸν ἀγιασμόν τοῦ Παναγίου Θεοῦ, ἀρνούμενους τὸ δαιμονικὸ θράσος τῆς ἀγνοίας πού διαστρεβλώνει καὶ

παρερμηνεύει τά πράγματα.

Οί επικαλούμενοι τό ύφιστάμενο κανονικό πλαίσιο διά τή δῆθεν ἀντικανονικότητα τῶν Βοηθῶν Ἐπισκόπων, ἀναφέρονται εἰς ἀσχέτους Ἱερούς Κανόνας, ὡς ὁ ΣΤ΄ Κανὼν τῆς Ἀγίας Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, πού ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς καί μόνον εἰς Πρεσβυτέρους καί Διακόνους καί ὄχι εἰς Ἐπισκόπους καθὼς καί ὁ Η΄ Κανὼν τῆς Ἀγίας Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὁ ὁποῖος ρυθμίζων τήν ἐπιστροφὴν τῶν λεγομένων «καθαρῶν-Ναυατιανῶν» εἰς τήν Ἀγίαν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν, διαλαμβάνει ὅτι δέν θά ἔπρεπε καί ὁ Ὁρθόδοξος Ἐπίσκοπος καί ὁ ἐκ τῶν «καθαρῶν-Ναυατιανῶν» μετανοήσας νά διαποιμαίνουν τήν ἰδίαν Ἐπισκοπὴν (Μητρόπολιν) «ἵνα μὴ ἐν τῇ πόλει δύο Ἐπίσκοποι ὦσιν», ὡς καί ὁ ΙΣΤ΄ τῆς ΑΒ΄ Συνόδου, ὁ ὁποῖος ἀφορᾷ εἰς τήν ἐκλογὴν καί χειροτονίαν Ἐπισκόπου εἰς Ἐπισκοπὴν εἰς τήν ὁποίαν ζεῖ, χωρὶς νά ἔχει παραιτηθῇ ἢ νά ἔχει κανονικῶς ἀπομακρυνθῇ ὁ προκάτοχός του. Προδήλως οἱ Κανόνες ἀναφέρονται εἰς Κανονικῶς διαποιμαίνοντας Ἱεράρχας.

Ἀναφέρουν ἀκόμη ὅτι δῆθεν μέ τόν Ν. 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ Α΄ 146, ἄρθρον 25), καταργήθηκε ὁ θεσμός τῶν Βοηθῶν Ἐπισκόπων, ἐνῶ ἡ διάταξις διαλαμβάνει τά ἀκόλουθα: «Ἐκλόγιμοι ἐπίσης εἶναι ἄνευ ἐγγραφῆς εἰς κατάλογον οἱ καθ' οἷονδήποτε τρόπον σχολάζοντες Μητροπολῖται τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί οἱ Βοηθοὶ Ἐπίσκοποι, ὡς καί οἱ κατὰ τήν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ παρόντος Τιτουλάριοι Μητροπολῖται καί Ἐπίσκοποι». Διερωτώμαι: προκύπτει ἀπὸ τήν ἀνωτέρω διάταξι ἡ κατάργησις τῶν Βοηθῶν Ἐπισκόπων; Παρέλκει νά ἀναφερθοῦν οἱ νεώτερες ρυθμίσεις διά τήν ἀνίδρυσιν νομοθετημένων θέσεων Βοηθῶν Ἐπισκόπων.

Τίθεται ἀκόμη τό κρίσιμο ἐρώτημα: Ὅταν ὅλες οἱ Αὐτοκέφαλες Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίαι τοῦ κόσμου, ὡς μπορεῖ κανεὶς νά διακριβώσῃ ἀπὸ τά κυκλοφοροῦντα Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουν Βοηθοὺς Ἐπισκόπους, μόνον οἱ συγκεκριμένοι διακρατοῦν τῆς Κανονικῆς τάξεως καί ἀκριβείας καί ὅλοι οἱ ἄλλοι πλανῶνται;

Ὅσον ἀφορᾷ τώρα εἰς τήν διαδικασίαν τῆς ὑποβολῆς «τριπροσώπου» ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος Μητροπολίτου διά τήν ἐκλογὴν Βοηθοῦ τοῦ Ἐπισκόπου καί τήν δῆθεν ἀντικανονικότητα τῆς διαδικασίας, ἡ Ἀγία Α΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος μέ τόν ΣΤ΄ Κανόνα της διαλαμβάνει «εἴ τις χωρὶς γνώμης τοῦ μητροπολίτου γένοιτο ἐπίσκοπος, τὸν τοιοῦτον ἡ μεγάλη σύνοδος ὥρισε μὴ δεῖν εἶναι ἐπίσκοπον» καί ὁ θεοφώτιστος Ἅγιος Νικόδημος ἐρμηνεύει: «διότι ἐάν καί τό πλῆθος τῶν Ἐπισκόπων ἐψήφισεν τόν Ἐπίσκοπον, ἡ ἐπικύρωσις ὅμως τῆς ψήφου ἔπρεπε νά γένη ἀπὸ τόν Μητροπολίτην καί ὅποιον ἐκεῖνος ἐδοκίμαζεν νά γένη Ἐπίσκοπος» (Πηδάλιον, Ἐκδ. Ρηγοπούλου σελ. 131), καί οὐσιαστικά ὀρίζει τήν σήμερον τηρουμένην διαδικασίαν διά τήν ἐκλογὴν Βοηθοῦ Ἐπισκόπου, διότι εὐλόγως οἱ Θεοφόροι Πατέρες ἔκριναν ὅτι δέν μπορεῖς ἓναν ἄγνωστο νά τόν ἐπιβάλλῃς ὡς ἄμεσον συνεργόν καί νόμιμον ἐκπρόσωπον ἐνός ἐτέρου, διότι αὐτό ἀντίκειται

στούς απλούς κανόνες τῆς λογικῆς καί τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τῶν θεσμῶν.

Τά ἱερά δόγματα τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως εἶναι ἀναλλοίωτα καί αἰώνια, διότι ἡ ἀποκαλυφθεῖσα ἀλήθεια παρεδόθη ἅπαξ τῇ Ἐκκλησίᾳ (Ἰούδ. 1, 3), ἀλλά ἡ διαχείρισις τοῦ τρόπου διοικήσεως τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας πρέπει ἀναποδράστως νά λαμβάνη ὑπ' ὄψιν τά ἰσχύοντα στὸν χῶρο καί τὸν χρόνο. Ὅταν ἔχουμε πολυάνθρωπες ἐκκλησιαστικές δικαιοδοσίες χιλιάδων ἀνθρώπων, μέ ἐκκλησιαστικές δομές πολυειδῶν θεμάτων, μέ ποιμαντικές ποικίλες ὑποχρεώσεις καθημερινῶς, εἶναι ἀνθρωπίνως ἀδύνατον ἓνας Ποιμενάρχης, ὅσον ἐργωδῶς, ὀτρηρῶς καί ἀεικινήτως καί ἐάν πληροφορεῖ τὴν Ποιμαντορίαν καί διακονίαν του, νά ἐπαρκέσῃ καί δι' αὐτό εἶναι ἐν πολλοῖς ἀπαραίτητος ἡ παρρησία ἐνός Βοηθοῦ Ἐπισκόπου, ὁ ὁποῖος θά ἐκπροσωπῇ τὸν οἰκεῖον Ποιμενάρχην καί θά ἀναφέρεται εἰς αὐτόν. Δέν εἶναι δέ νομικῶς ἐφικτόν, οὔτε ἡ Πολιτεία δέχεται νά κατατμίζονται οἱ ὑφιστάμενες Μητροπόλεις καί νά ἀνιδρύονται νέες, ὥστε νά ἀποβαίνουν περισσότερο ἐυπόιμαντες. Ἐπομένως, εἰς μίαν Κανονικὴν δικαιοδοσίαν δέν ἔχομεν δύο Ποιμενάρχες. Ἐνας εἶναι ὁ διαποιμαίνων. Ὁ Βοηθός τὸν ἐκπροσωπεῖ καί τὸν ἀναπληροῖ εἰς περιστάσεις πού κρίνεται ἀπαραίτητος ἡ παρουσία ἐνός Ἐπισκόπου.

Ὁ Πεπνυμένος, Γεραρός καί βαθυνούστατος Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος, κ.κ. Ἱερώνυμος Β΄, μέσα εἰς τά πολλά ἀγαθὰ ἐπιτεύγματα τῆς πρωθιεραρχίας του πιστώνεται καί μέ τὴν ρύθμισι τοῦ δυσεπιλύτου θέματος τῶν ὀργανικῶν θέσεων, μέ τὴν ὁποῖαν ἐπιτέλους ἀντιμετωπίσθη ἡ κακουργία τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, ἡ ὁποία ἀφοῦ διήρπασε μεθοδικά τό σύνολον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας καί ἀπεγύμνωσεν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς οἰκονομικῆς δυνατότητός της, ἐξεβίαζεν τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τό ζήτημα τῶν μὴ ὀργανικῶν 2.000 προσωποπαγῶν θέσεων τῶν Ἐφημερίων καί Διακόνων, παρότι εἶχον τὴν ἐπικύρωσιν τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Τό θέμα ἐπελύθη μέ τὸν Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ Α 141/21.07.2022) εἰς τὸν ὁποῖον ὅμως διαλαμβάνεται ρύθμισις, ἡ ὁποία προβλέπει τὴν ἐκλογήν Βοηθῶν Ἐπισκόπων εἰς μὴ νομοθετημένην θέσιν, (ἄρθρο 347, παράγρ. 11) «Κληρικός της Εκκλησίας της Ελλάδος που εκλέγεται βοηθός επίσκοπος από την Ιερά Σύνοδο της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος χωρίς να υφίσταται αντίστοιχη κενή οργανική θέση, λαμβάνει μόνο τις αποδοχές της θέσης από την οποία προέρχεται» καί βάσει αὐτῆς τῆς διατάξεως ἐξελέγησαν ἤδη Βοηθοὶ Ἐπίσκοποι εἰς τοὺς αἰτήσαντας Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας. Τίθεται λοιπόν τό κομβικόν ἐρώτημα: Ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησία ἔχει συνέχεια καί συνέπεια καί δέν εἶναι εὐκαιριακός χῶρος, μέ ποία ἠθική καί λογική θά ἀποκλεισθοῦν ἄλλοι αἰτοῦντες Μητροπολιταὶ ἀπὸ τὴν δυνατότητα πού παρέχει ἡ συγκεκριμένη διάταξις, ἡ ὁποία κατηρτίσθη μέ τὴν συνέργειαν Ἐκκλησίας καί Πολιτείας; Αὐτό ταπεινῶς φρονῶ ὅτι εἶναι τό μεῖζον ζήτημα καί θά πρέπει ἡ Σεπτὴ Ἱεραρχία πού θά συνέλθῃ τὴν ἐπομένην ἐβδομάδα νά αἰτιολογήσῃ συγκεκριμένως καί εἰδικῶς τὴν τυχόν ἀπόρριψη ἐκάστης αἰτήσεως, δεδομένης τῆς μὴ ἀντικανονικότητος τοῦ θεσμοῦ,

ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει.